

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

Nikol Kučerová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Kontrola ve vybrané organizaci veřejné správy
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Nikol Kučerová**
Osobní číslo: **E21509**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Finanční správa**
Téma práce: **Kontrola ve vybrané organizaci veřejné správy**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je charakterizovat vybrané systémy kontroly na municipální úrovni, zhodnotit aktuální stav v oblasti kontroly ve vybrané obci a navrhnout postupy pro zlepšení účinnosti daného kontrolního systému.

Osnova:

- Charakteristika výkonu správy na obecní úrovni.
- Kontrolní postupy na úrovni obecních samospráv.
- Analýza hospodaření a kontrolní mechanismy vybrané obce.
- Vyhodnocení dodržení hospodaření vybrané obce podle principu 3E.
- Navržení postupu pro zlepšení účinnosti kontrolního systému obce.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
LOCHMANNOVÁ, A. Veřejná správa: základy veřejné správy. Prostějov: Computer Media, 2020. ISBN 978-80-7402-417-7.
NAHODIL, F. Veřejná správa a financování veřejného sektoru. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.
POMAHAČ, R. Veřejná správa. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-447-6.
PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lucie Sobotková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

Prohlašuji:

Práci s názvem Kontrola ve vybrané organizaci veřejné správy jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30.4.2024

Nikol Kučerová v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat svojí vedoucí práce Ing. Lucii Sobotkové, Ph.D. za rady a spolupráci na bakalářské práci. Dále bych chtěla poděkovat panu Bc. Petru Veselkovi, starostovi obce Libčany, za poskytnuté dokumenty a ochotu spolupracovat.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá charakteristikou vybraných systémů kontroly na municipální úrovni, hodnotí aktuální stav v oblasti kontroly ve vybrané obci a navrhuje postupy pro zlepšení účinnosti daného kontrolního systému. Nejprve se práce věnuje pojmům v oblasti územní samosprávy. Dále se práce věnuje analýze vybrané obce, ve které jsou vymezeny její příjmy, výdaje, kontrola a princip 3E. Jako poslední je zhodnocen projekt obce dle principu 3E a navrženy postupy pro lepší kontrolu dané obce.

KLÍČOVÁ SLOVA

územní samospráva, hospodárnost, účelnost, efektivnost, kontrola, obec, rozpočet, princip 3E

TITLE

Audit in a selected public administration organisation.

ANNOTATION

This bachelor's thesis deals with the characteristics of selected control systems at the municipal level, evaluates the current state of control in the selected municipality and proposes procedures for improving the effectiveness of the given control system. First, the work is devoted to concepts in the field of territorial self-government. Furthermore, the work is devoted to the analysis of the selected municipality, in which its income, expenditure control and the 3E principle are defined. Lastly, the project of the municipality is evaluated according to the 3E principle and procedures are proposed for better control of the given municipality.

KEYWORDS

territorial self-goverment, economy, effectiveness, efficiency, municipality, budget, principle 3E

OBSAH

1	Charakteristika a členění veřejné správy	12
1.1	Samospráva	12
1.2	Orgány obce jako územní samosprávy	13
1.2.1	Zastupitelstvo	14
1.2.2	Rada.....	14
1.2.3	Starosta.....	15
1.2.4	Obecní úřad	16
1.3	Samostatná a přenesená působnost obce	16
1.3.1	Příjmy územní samosprávy	19
1.3.2	Výdaje územní samosprávy	19
1.3.3	Rozpočet územní samosprávy	20
1.3.4	Čerpání rozpočtu a jeho kontrola	20
2	Kontrolní postupy na úrovni obecních samospráv	22
2.1	Dozor a kontrola územních samosprávných celků.....	22
2.2	Finanční kontrola.....	22
2.2.1	Veřejnosprávní kontrola.....	23
2.2.2	Řídící kontrola.....	23
2.3	Interní audit	25
2.4	Kontrola hospodaření obcí	25
2.5	Princip 3E.....	27
3	Přehled hospodaření a kontrolní mechanismy vybrané obce	30
3.1	Představení obce Libčany.....	30
3.1.1	Byty, domy a obyvatelstvo.....	31
3.1.2	Doprava a dojíždění	32
3.1.3	Zaměstnanost a vzdělání	32
3.1.4	Podnikatelské subjekty dle činností	32
3.2	Přehled příjmů obce Libčany	33
3.3	Přehled výdajů obce Libčany	34
3.4	Kontrolní mechanismy obce Libčany	35
3.4.1	Kontrolní výbor.....	36

3.4.2	Finanční výbor	36
4	Dodržení hospodaření obce Libčany dle principu 3E	38
4.1	Projekt zahrada u MŠ Libčany	38
4.1.1	Dodržení hospodárnosti	40
4.1.2	Dodržení účelnosti	42
4.1.3	Dodržení efektivnosti	44
5	Navržení postupů pro zlepšení kontrolních mechanismů obce	49
	Závěr	51
	Použité zdroje	53

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Tabulka 1 – Počet zastupitelů dle počtu obyvatel obce	14
Tabulka 2 – Vývoj počtu obyvatel obce Libčany	31
Tabulka 3 – Příjmy obce Libčany za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč	33
Tabulka 4 – Daňové příjmy za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč	34
Tabulka 5 – Výdaje za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč	35
Tabulka 6 – Saldo za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč.....	35
Tabulka 7 – Výběr dodavatele pro rekonstrukci	40
Tabulka 8 – Ceny zahradnických a ostatních prací z položkového výkazu.....	41
Tabulka 9 – Splnění cílů projektu	42
Tabulka 10 – Porovnání stavu využitelnosti projektu.....	43
Tabulka 11 – Předešlý a nový stav projektu	44
Tabulka 12 – Saatyho matice pro srovnání efektivnosti	46
Tabulka 13 – Srovnání opravy nebo rekonstrukce dle principu efektivnosti	47
Obrázek 1 – Schéma veřejné správy	12
Obrázek 2 – Popis principu efektivnosti, účelnosti a hospodárnosti	28
Obrázek 3 – Obec Libčany	30
Obrázek 4 – Nově zrekonstruované hřiště u MŠ Libčany	39

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

3E – Hospodárnost, efektivnost a účelnost

Např. – například

FO – Fyzická osoba

PO – Právnická osoba

Sb. – Sbírka zákonů

ÚVOD

Kontrola je důležitou součástí fungování obce, která je nařízena zákonem o obcích. Napomáhá k nejlepšímu možnému výsledku hospodaření obce, dodržení předem stanovených cílů a nejlepšímu využití veřejných prostředků. Pokud samospráva nepostupuje při kontrole správně a dle zákona, mohou nastat nesrovnalosti, které je potřeba napravit. V jiném případě se může jednat o udělené správní delikty nebo o neúčelné, nehospodárné a neefektivní hospodaření územní samosprávy.

Princip efektivního, hospodárného a účelného vynakládání prostředků neplatí jen pro soukromý sektor, ale i pro sektor veřejný. Samospráva může spravovat své záležitosti samostatně, ale musí postupovat dle zákona o obcích, proto zde vzniká potřeba provádět kontrolu vynaložených zdrojů.

Cílem práce je charakterizovat vybrané systémy kontroly na municipální úrovni, zhodnotit aktuální stav v oblasti kontroly ve vybrané obci a navrhnout postupy pro zlepšení účinnosti daného kontrolního systému.

První kapitola je zaměřena na samosprávu a její členění, působnost prováděných činností, které může samospráva vykonávat, orgány obce a jejich pravomoci. Dále je popsáno rozdělení příjmů, které samospráva získá nebo vybírá a rozpočet podle kterého následně hospodaří.

Druhá kapitola představuje dozorové a kontrolní činnosti, které musí mít každá samospráva zřízeny. Jsou zde vypsány druhy kontrol a popsán princip 3E, který je důležitý dodržet při čerpání veřejných zdrojů, aby nebyly vynaloženy bez použití všech tří principů. Docházelo by totiž k neúčelnému, nehospodárnému a neefektivnímu vynaložení těchto zdrojů.

Třetí část práce je zaměřena na analýzu obce Libčany a její kontrolní postupy. Byla provedena analýza hospodaření, která obsahuje porovnání příjmů a výdajů obce a na vybraném projektu byl vyhodnocen princip hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Poslední kapitola je věnována zhodnocení kontroly vybrané obce a navržení postupu k jejich zlepšení. Dále je popsáno zhodnocení dodržení všech tří principů hospodárného, účelného a efektivního hospodaření u vybraného projektu.

1 CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Veřejnou správu tvoří dva hlavní subsystémy. Mezi hlavní řadíme státní správu a mezi druhý samosprávu. Samosprávu můžeme chápat jako výraz decentralizace a demokracie. Dochází k delegování státních pravomocí na samostatné subjekty. Samospráva tedy vykonává svoje náležitosti samostatně, a to vlastním jménem a prostředky, které jsou stanoveny zákonnými předpisy. Může se jednat o územní nebo zájmové samosprávy. (Provazníková, 2015)

Na obrázku č. 1 je zobrazeno rozdělení veřejné správy na státní správu a samosprávu, kdy se samospráva dále dělí na územní správu a zájmovou skupinu.

Obrázek 1 – Schéma veřejné správy

Zdroj: (Nahodil, 2014)

1.1 Samospráva

Samospráva se dělí na územní samosprávu a zájmovou skupinu. Je nepodřízená a vykonávají ji jiné než státní subjekty. Má svoje vlastní prostředky, jméno a odpovědnost. Spravuje samostatně své vlastní záležitosti a podléhá doзору vykonávaným krajským úřadem, ministerstvem vnitra nebo auditorem a auditorskou společností. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

V České republice je územní samospráva dvoustupňovým systémem. Rozdělení na základní a vyšší samosprávné celky je definováno v Ústavě České republiky.

Obce jsou základními samosprávnými celky a vyšší představují kraje. Do samostatných kompetencí nemůže jiný územní samosprávný celek zasahovat, proto se jedná o samostatné rozhodování. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

„Územní samosprávou je prostorově ohraničený funkční celek s právem hospodařit a nakládat se svým majetkem a zcela samostatně rozhodovat o svých záležitostech“ (Lochmannová, 2020).

V České republice existuje spojený model veřejné správy. Kraje i obce nevykonávají jen samosprávu, ale i státní správu v přenesené působnosti. Podle rozsahu přenesené působnosti rozlišujeme obce se základním rozsahem přenesené působnosti a s širším rozsahem přenesené působnosti. V případě širšího rozsahu vykonávají státní správu pověřené úřady a obce s rozšířenou působností. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

Mezi charakteristické znaky obce se řadí vlastní území, občané obce, spravování svých záležitostí samostatně, vystupování v právních vztazích svým jménem, péče o všestranný rozvoj území a hospodaření podle vlastního rozpočtu. (Kadeřábková a Peková, 2012)

Samosprávy vznikají přirozeně jako obce a města. Obec je základním stavebním kamenem společnosti a žijí v ní občané, kteří osidlují její území, bydlí zde a pořádají různé aktivity. Samosprávy mohou vznikat i uměle z vůle státu jako vyšší stupeň územní samosprávy zahrnující společenství obyvatel s více městy a obcemi v dané oblasti, které spojují společné zájmy. (Provazníková, 2015)

1.2 Orgány obce jako územní samosprávy

Zastupitelstvo samostatně spravuje obec a zvolí si svého starostu ze svých členů. Další možností je volba občany. Starosta je odpovědný za výkon své funkce, prezentuje obec navenek a stojí v čele úřadu. Místostarosta zastupuje starostu, pokud je nepřítomen. Dalším orgánem obce je rada obce, která je tvořena starostou a členy ze zastupitelů a jedná se o výkonný orgán. Mezi další členy obecního úřadu řadíme místostarostu, tajemníka a ostatní zaměstnance. Funkci tajemníka může vykonávat i starosta nebo ostatní zaměstnanci úřadu. Zaměstnanci, kteří mohou tuto činnost vykonávat musí mít nejméně tříletou praxi v pozici vedoucího zaměstnance. Může se jednat o administrativní pracovníky obecního úřadu. Funkce tajemníka nemusí být zřízena. Přenesenou působností plní úřad úkoly, které byly přeneseny státní správou. (Rukověť starosty, 2015)

1.2.1 Zastupitelstvo

Je vrcholným orgánem obce. Zastupitelstvu jsou svěřeny vyhrazené pravomoci, které obsahuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Do pravomoci zastupitelstva spadá předkládání návrhů na projednání, které projednává komise a rada. Může požadovat informace, které souvisí s prací od zaměstnanců. Zřizuje program rozvoje obce, rozpočet obce, provádí změny v katastrálním území, zřizuje názvy částí obcí a spolupracuje s jinými obcemi. Schází se na veřejných zasedáních. Zastupitelstvo si volí starostu a místostarostu. Případně si může zvolit i členy rady obce.

Zastupitelstvo se volí pravidelně jednou za čtyři roky. Nepravidelně se volí pouze tehdy, když počet klesne pod dané kritérium zobrazené v tabulce č. 1. Je zde zobrazeno, kolik zastupitelů musí mít daná obec podle počtu obyvatel. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

Tabulka 1 – Počet zastupitelů dle počtu obyvatel obce

Počet obyvatel	Počet zastupitelů
Do 500	5 až 15
500–3 000	7 až 15
3 000–10 000	11 až 25
10 000–50 000	15 až 35
50 000–150 000	25 až 45
Nad 150 000	35 až 55

Zdroj: (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000)

1.2.2 Rada

Rada je výkonným orgánem a skládá se ze starosty, místostarosty a dalších členů rady. Je zřizována pouze v případě, že se jedná o obec, kde je alespoň 15 zastupitelů. V obcích, kde je méně zastupitelů vykonává starosta většinu pravomocí. Rada koná neveřejné schůze a pořizují zápis. (Orgány obce a jejich pravomoci, 2022)

Rada obce může dle zákona o obcích:

- „*připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení,*
- *vydávat nařízení obce,*
- *projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,*
- *kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,*
- *schvalovat organizační řád obecního úřadu,*
- *schvalovat účetní závěrku obcí zřízené příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni.*
- *stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,*
- *zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce (dále jen "komise"), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy. “*

(Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000)

1.2.3 Starosta

Zastupitelstvo si volí starostu souhlasem nadpoloviční většiny na zasedání, a to na období čtyř let. Pokud není starosta přítomen, zastupuje ho místostarosta. Řídí zasedání a plní přijatá usnesení a podepisuje smlouvy. Za starostu může být zvolen kdokoliv ze zastupitelstva a musí být občanem České republiky. Pokud se jedná o obec s méně než 15 zastupiteli, má starosta více pravomocí dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích. Není zřízena rada a přebírá její pravomoci. (Rukověť starosty, b. r.)

Mezi pravomoci starosty řadíme dle zákona o obcích:

- „*zastupování obce navenek,*
- *jmenování tajemníka obecního úřadu,*
- *plnění úkolů zaměstnavatele podle zvláštních předpisů,*
- *jmenování vedoucích odborů obecního úřadu, není-li zřízena rada obce, požadování spolupráce po Policii České republiky při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. “*

(Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000)

1.2.4 Obecní úřad

Jedná se o orgán, který má organizačně-administrativní charakter a je rozdělen do odborů nebo oddělení. Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, zaměstnanci a tajemníkem, pokud je zřízena tato funkce. Zastupitelstvo a rada určuje úkoly, které musí obec splnit. Obecní úřad vykonává přenesenou působnost, která je stanovena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.

Za plnění úkolů, které musí obec vykonat je odpovědný tajemník, pokud je tato funkce zřízena. Pokud zřízena není, tuto funkci vykonává starosta. Obecní úřad dále pomáhá výborům a komisím v činnosti. (Orgány obce a jejich pravomoci, 2022)

Správce obce odpovídá za chod obce, dokud není zvolen zastupitelský orgán a stojí v čele. Jeho úkolem je zabezpečení výkonu přenesené působnosti a výkonu některých činností samostatné působnosti. Tato funkce je zakončena zasedáním zastupitelstva. (Rukověť starosty, 2015)

1.3 Samostatná a přenesená působnost obce

V samostatné působnosti spravuje obec své záležitosti samostatně. Pokud územní samosprávy vykonávají i státní správu, jedná se o přenesenou působnost. Pokud podle zákona není stanoveno, zda se jedná o samostatnou nebo přenesenou působnost, jde o samostatnou působnost.

Dle samostatné působnosti státní orgány s orgány krajů zasahují pouze v případě žádoucí ochrany zákona. Rozsah je omezen jen zákonem. Neexistuje podřízenost jinému orgánu. Obec ukládá příkazy, zákazy a plnění podmiňuje sankcemi proti fyzickým i právnickým osobám. K ukládání slouží obcím vyhlášky. Při rozhodování záležitostí samostatné působnosti se hledí na zájmy obce i občanů. V případě dotazů se zastupitel obrací na Odbor dozoru a kontroly Ministerstva vnitra České republiky. (Rukověť starosty, b. r.)

Samostatné působnosti, které provádí zastupitelstvo dle zákona o obcích:

- samostatně hospodaří,
- tvoří rozpočet a závěrečný účet obce,
- zřizuje peněžní fondy obce,
- má určené právnické osoby a organizační složky obce,
- zaznamenává osobní a věcné výdaje,
- má učenou organizaci, řízení a materiál zabezpečení,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- vyhlašuje místní referendum,

- zřizuje obecní policii,
- může ukládat pokuty za správní delikty,
- zřizuje územní a regulační plán,
- spolupracuje s jinými obcemi a další.

Samostatné působnost, které provádí obec dle zvláštních zákonů:

- vybírá místní poplatky,
- zřizuje jednotky dobrovolných hasičů,
- zřizuje a spravuje předškolních zařízení, základních škol a uměleckých škol,
- zřizuje zdravotnická zařízení,
- zajišťuje připravení na mimořádné události.

(Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000)

Přenesená působnost představuje výkon státní správy územní samosprávou. Jedná se o výkon jménem státu. Výkon některých činností státní správy je tedy povinností obce. Při výkonu přenesené působnosti se obce musí řídit usnesením vlády, právními předpisy a zákony. Přenesenou působnost vykonává především obecní úřad. Rada obce má malou část výkonu, a to vydávání nařízení. Při výkonu přenesené působnosti musí obce užívat razítko se státním znakem a názvem úřadu. Pokud obec nemůže zajistit výkon této působnosti, může uzavřít dohodu s jinou obcí, která ji bude vykonávat. (Zprávy redaktorů, 2015)

Aby mohly obce hospodařit a vykonávat přenesenou působnost, dostávají od státu příspěvek. Většinou ale příspěvek nepokrývá skutečné náklady a nestačí pro všechny činnosti. To je důsledkem uplatňovaného principu smíšeného modelu veřejné správy v České republice. (Rukověť starosty, b. r.)

Přenesená působnost se provádí v základním rozsahu, kdy je vykonávána orgány určenými obcí. V tomto případě se jedná o územní obce správního obvodu. Dále mohou provádět přenesenou působnost v rozsahu pověřeného obecního úřadu, kdy je činnost vykonávána jedním úřadem. Posledním typem je úřad s rozšířenou působností.

Při vykonávání přenesené působnosti se orgány obce musí řídit zákony a právními předpisy. Dostávají ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů přenesené působnosti.

Obce s rozšířenou působností mohou uzavírat veřejnoprávní smlouvy, které opravňují vykonávat přenesenou působnost i pro obecní úřad jiné obce, která je také účastníkem této smlouvy. Smlouva musí obsahovat označení účastníků, dobu trvání, určení přenesené

působnosti a způsob úhrady nákladů, které jsou s výkonem spojené. K uzavření je potřeba souhlas Ministerstva vnitra. Po uzavření smlouvy musí být vyvěšeno na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů. V případě, že orgán obce nevykonává přenesenou působnost, vykonává ji pověřený obecní úřad. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

Přenesené působnosti, které provádí obec dle zákona o obcích:

- vydávání nařízení,
- stavební povolení,
- vedení matričních knih,
- projednávání přestupků,
- pořizování územního plánu.

(Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

Dle míry přenesení státní správy rozlišujeme několik kategorií obcí. Obce mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle které vykonávají obce přenesenou působnost.

Mezi druhy obcí řadíme:

- obec se základní působností,
- obec s matričním úřadem,
- obec se stavebním úřadem,
- obec s pověřeným obecním úřadem,
- obec s rozšířenou působností.

(Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000)

Hlavní zdroje financování obcí obsahují vlastní zdroje, které se skládají z daňových příjmů, nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a transferů. Daňové příjmy zahrnují především daně z příjmů fyzických osob ze závislé, samostatné činnosti a kapitálových výnosů, daň z příjmů právnických osob samostatných nebo za obec. Majetkové daně tvoří daň z nemovitostí.

Mezi poplatky spadá:

- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek za provoz shromažďování a přepravu odpadu
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku
- poplatek z ubytovací kapacity a další.

(Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

1.3.1 Příjmy územní samosprávy

Daňové příjmy obce zahrnují:

- daň z přidané hodnoty,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z nemovitých věcí,
- daň z hazardu,
- různé druhy poplatků.

Do nedaňových příjmů spadají příjmy z vlastní hospodářské činnosti, pokuty, zisk z prodeje nekapitálového majetku. Dále se do nedaňových příjmů řadí přijaté dary, příjmy z pronájmu majetku. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

Další druh příjmů představují transfery. Jedná se o přijetí peněžních prostředků, které mohou být v podobě dotací a rozlišují se na investiční a neinvestiční. Investiční dotace vstupují do pořizovací ceny dlouhodobého majetku. Neinvestiční dotace jsou spojeny s provozem, a to např. na mzdy zaměstnanců, projekty obce nebo na bezpečnost obce spojenou např. s hasičským sborem.

Posledním druhem příjmů jsou kapitálové příjmy. Ty obec získává z kapitálových investic. Může se jednat o příjmy z majetku, a to z pronájmu nebo prodeje. Dále výnosy z investic jako akcií nebo dluhopisů. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

1.3.2 Výdaje územní samosprávy

Výdaje územní samosprávy se dělí na běžné a kapitálové. Běžné výdaje souvisí s běžným financováním provozu územní samosprávy a kapitálové výdaje souvisí s investováním.

Běžné výdaje se každoročně opakují. Jedná se zejména o výdaje na chod obecního úřadu, veřejné osvětlení, místní kulturu, údržbu a provoz škol. Některé běžné výdaje se však plánují obtížněji a je těžké je ovlivnit. Jedná se například o výdaje na topení nebo odklizení sněhu.

Kapitálové výdaje souvisí s investováním staveb, rekonstrukcemi staveb, nákupy akcií nebo investiční dotace. V mnoha případech se jedná o veřejnou zakázku, která souvisí s poskytnutím stavebních prací. (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2022, 2022)

Při výkonu státní správy obdrží obec příspěvek na plnění úkolů přenesené působnosti ze státního rozpočtu. Tento příspěvek můžeme chápat jako dotaci a není předepsán účel čerpání,

takže může obec použít finanční prostředky dle uvážení. Výše příspěvku je určena Ministerstvem financí podle rozsahu svěřených působností obce. Částka je vyjádřena na každých 100 obyvatel. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

1.3.3 Rozpočet územní samosprávy

Územní samosprávy si sestavují vlastní rozpočet, tedy územní rozpočet pro kraj nebo obec. Označujeme je jako decentralizované peněžní fondy. Nalezneme zde příjmy získané na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě, příjmy z vlastních činností. V rozpočtu se zobrazují příjmy a výdaje územních samosprávných celků.

Rozpočet je bilancí, která srovnává příjmy a výdaje z rozpočtového období shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy rozpočtů v dané zemi. Rozpočet je dále finančním plánem, který má určitá rozpočtová omezení. (Provazníková, 2015) Návrh na rozpočet se předkládá na konci roku spolu s rozpočtovým výhledem, který se sestavuje na 2 až 5 let. Tyto rozpočty schvaluje vždy zastupitelstvo a musí je vyvěsit na úřední desce nejméně po dobu 15 dní.

Rozpočet může mít tři podoby. Může se jednat o rozpočet vyrovnaný, kdy se rovnají příjmy výdajům. Rozpočet přebytkový, který zaznamenává vyšší příjmy než výdaje a deficitní rozpočet, který zobrazuje nižší příjmy než výdaje. (Rukověť starosty, b. r.)

1.3.4 Čerpání rozpočtu a jeho kontrola

Hospodaření obce sledují občané, kteří se tak seznamují s rozpočtem a mohou poukázat na nesrovnalosti nebo špatné užívání veřejných prostředků. Občané mohou požádat o listinné dokumenty, které musí obec poskytnout.

S tím souvisí čerpání a vynakládání veřejných prostředků, které má být dle zákona účelné, hospodárné a efektivní. Vynaložením veřejných prostředků se vždy musí dosáhnout stanoveného cíle, aby byly prostředky použity na potřebné projekty. Mělo by se jednat i o projekty v zájmu občanů. Pokud se jedná o jiný než ekonomický zájem, musí být vždy řádně upřesněný důvod. Měly by být uvedeny sociální potřeby, rizika a jestli je projekt ve veřejném zájmu.

Dokument, který vyhodnocuje celkové hospodaření za celý rok je závěrečný účet, ve kterém jsou zobrazeny veškeré provedené operace. Vyhodnocuje vynaložení prostředků, použití dotací, příspěvků apod.

Povinným zveřejňovaným dokumentem je zpráva o přezkoumání hospodaření, které vydává krajský úřad, pod který samosprávný celek spadá. Kontrolu může provádět i soukromá auditorská společnost. Krajské úřady provádí dohlížení na dodržení hospodaření dle zákona a mohou samosprávě v přezkumné zprávě nařídit opravu nedostatků a chyb.

Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem, kde zapisuje veškeré operace a vynaložení majetku. V zápisu uvádí, jaké nedostatky nebo chyby našel. Návrh na přezkoumání může podat i veřejnost přes zastupitele. (Jak mohou občané kontrolovat čerpání rozpočtu obce, 2023)

2 KONTROLNÍ POSTUPY NA ÚROVNI OBECNÍCH SAMOSPRAV

2.1 Dozor a kontrola územních samosprávných celků

Při výkonu územní samosprávy je nutný dozor, který představuje stá. Ten hlídá respektování zákona. Pokud by došlo k jisté nezákonnosti, je nutný dozorový zásah. Těmito zásahy mohou pozastavit účinnost nebo výkon nezákonných dokumentů, podávat návrhy nebo žaloby na zrušení soudům. Dokumenty lze i přímo zrušit. Dozor spadá do kompetencí Ministerstva vnitra a posuzuje, zda samosprávné celky postupovali dle zákona. Dohlíží se na vydané obecně závazné vyhlášky, které obec zřídila v samostatnou působností a také na nařízení, která vydala v přenesené působnosti. Ministerstvo vnitra na ně dohlíží dle podaných stížností nebo provedením kontrol na místě či inspekci. Předem na vydávání dohlíží starosta, místní policie nebo inspekce. Snaží se o pomoc obcím předcházet chybám.

Kontrola je činností vyhledávací. Hledá nedostatky, které orgány kontroly nenapravují, ale požadují jejich nápravu u orgánů s odpovídající působností. Kontrola se nezaměřuje pouze na vyhledávání nezákonností, ale hodnotí i princip 3E – hospodárnost, efektivnost a účelnost. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005)

„Ministerstvo vnitra plní koordinační úlohu v oblasti správního řízení, správního trestání, spisové služby, v oblasti výkonu veřejné správy svěřené orgánům územní samosprávy a v oblasti služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů.“ (Pomahač, 2023)

2.2 Finanční kontrola

Finanční kontrola se skládá z prvků řídicích a kontrolních mechanismů. Zajišťují určitou úroveň ochrany veřejných prostředků díky provázanosti těchto řídicích a kontrolních mechanismů. Vznikají rizika při dodržování cílů a úkolů, která se řídí těmito mechanismy a fungují jako opatření. Tato rizika ohrožují veřejné prostředky. Pokud nejsou systémy provázány, dochází zde k nedostatkům v podobě neúčelného, neekonomického a neefektivního užívání veřejných prostředků. V České republice se finanční kontrola skládá z kontrolních a řídicích mechanismů. Řadíme sem veřejnosprávní kontrolu, kontrolu vykonávanou podle mezinárodních smluv a vnitřní kontrolní systém. Kontrolou zjišťujeme plnění povinností podle právních předpisů. Finanční kontrola je upravena zákonem č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě.

Zákon č. 320/2001 Sb., O finanční kontrole ve veřejné správě, uvádí kontrolní metody a postupy:

- *„zjištění skutečného stavu hospodaření s veřejnými prostředky a jeho porovnání s příslušnou dokumentací,*
- *sledování správnosti postupů při hospodaření s veřejnými prostředky,*
- *šetření a ověřování skutečností týkajících se operací,*
- *kontrolní výpočty,*
- *analýza údajů ve finančních výkazech nebo jiných informačních systémech a vyhodnocení jejich vzájemných vztahů.“*

2.2.1 Veřejnosprávní kontrola

Pod finanční kontrolu spadá veřejnosprávní kontrola. Jedná se o kontrolu skutečností, které jsou důležité pro hospodaření s veřejnými prostředky. Kontrolují se vynaložené veřejné výdaje. Dělí se na předběžnou kontrolu, která se provádí před poskytnutím výdajů, průběžnou kontrolu, která se provádí při použití výdajů a následnou veřejnosprávní kontrolu po výdaji. Veřejnosprávní kontrolu provádí Ministerstvo financí a řídí finanční kontrolu. Ze zákona nevyplývá, jak často by měl samosprávný celek provádět veřejnosprávní kontrolu. Může se jednat o kontrolu na místě, kdy se tato kontrola řídí kontrolním řádem a vykonává se podle stanoveného plánu. (Ministerstvo financí České republiky, 2022)

2.2.2 Řídící kontrola

Další částí finanční kontroly je řídicí kontrola. Vnitřní kontrolní systém se skládá z řídicí kontroly. Pomocí řídicí kontroly můžeme snížit nebo případně vyloučit rizika spojená s ohrožením veřejné správy, a to při plnění úkolů a také účelného, hospodárného a efektivního používání veřejných prostředků. Je důležité řídicí kontrolu dobře nastavit, aby byly cíle řádně naplněny. Řídící kontrola, která probíhá od přípravy finanční operace až po její konečné ověření má odpovědnou osobu vedoucího orgánu veřejné správy. Tato kontrola musí probíhat u všech příjmových i výdajových operací a provádí ji pouze zaměstnanci orgánu veřejné správy. Řídící kontrola začíná finanční přípravou a je zakončena kontrolou po provedení.

Při všech fázích řídicí kontroly je pořizován záznam, který je zaznamenáván jako příslib v podobě individuálního nebo limitovaného. Individuální příslib zaznamenává schvalování konkrétních výdajových operací a limitovaný příslib zaznamenává souhrn všech výdajových operací.

Kontrola může být zaznamenána v listinné nebo elektronické podobě. V případě elektronické podoby je zde třeba dokument opatřit elektronickým podpisem. Ověřuje se, zda podpis náleží příslušné osobě a časová následnost.

Řídící kontrola se skládá z:

- předběžné řídicí kontroly,
- průběžné řídicí kontroly,
- následné řídicí kontroly.

Předběžná řídicí kontrola je první fází řídicí kontroly. Jedná se o kontrolu po vzniku závazku. Fáze obsahuje schvalování, kontrolu příkazcem operace a činnosti hlavní účetní. Pokud proběhnou všechny fáze v pořádku, podepíše se záznam o provedení předběžné řídicí kontroly. Pokud se naleznou v závazku nedostatky, vrátí se osobě, která je připravovala a musí být řádně opraveny nebo odstraněny.

Další fází je průběžná řídicí kontrola. Používá se v případě, kdy je nutné sledovat průběžně operace. Většinou se používají, když se jedná o delší operace nebo při delší době mezi vznikem závazku a platbou. Pokud při kontrole pověřená osoba zjistí, že nedošlo k dodržení účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti, oznámí se zjištění vedoucímu orgánu veřejné správy. Může nastat i situace, kdy není v souladu se zákonem. V tomto případě se zjištění opět oznámí vedoucímu veřejné správy.

Poslední fází je následná řídicí kontrola. Začíná v bodě, kdy dojde k ukončení operace. Nemusí se provádět u všech operací a provádí se pouze na určených vzorcích. Pokud tato kontrola není v pořádku, pověřený zaměstnanec musí oznámit tuto skutečnost vedoucímu veřejné správy, protože se nejednalo o účelné, hospodárné a efektivní naložení s veřejnými prostředky nebo došlo k porušení zákona.

Příkazce operace je zřízen v případě řídicí kontroly. Jedná se o vedoucího daného orgánu nebo vedoucí zaměstnance, který používá veřejné prostředky. Příkazcem může být i člen zastupitelstva. Místostarosta může také provádět funkci příkazce operace. Prověřuje správnost výše závazků od věřitelů a soulad výše dluhu s limitem.

Další funkcí je správce rozpočtu. Jde o vedoucího zaměstnance organizačního útvaru. Odpovídá za správu rozpočtu orgánu veřejné správy. Může se jednat i o pověřeného zaměstnance a rozpočet může spravovat více osob. Při výkonu této funkce může dojít i ke sloučení více funkcí jako správce rozpočtu a hlavní účetní. V případě, že je v orgánu veřejné správy méně než pět zaměstnanců, může správce rozpočtu provádět jakákoliv pověřená fyzická osoba.

Vedení účetnictví a funkci hlavní účetní spravuje vedoucí zaměstnanec tomu odpovědný nebo jiný pověřený zaměstnanec. Jedná se o odpovědnost za postup orgánu veřejné správy, který musí být v souladu se zákonem o účetnictví. Funkce hlavní účetní provádí prověření podpisového vzoru, který musí souhlasit s podpisem příkazce operace, určuje, jestli souhlasí výše dluhu od dlužníka a ostatní operace, ve kterých mohou nastat rizika. (Centrální harmonizační jednotka Ministerstvo financí ČR, 2021)

2.3 Interní audit

Interní audit přezkoumává a vyhodnocuje operace, které spadají do systému veřejné správy. Jsou kontrolovány dodržení právních předpisů, přijatých opatření, postupy, rizika spojená s činnostmi veřejné správy, plnění provozních a finančních kritérií, zavedení vnitřního kontrolního systému a dosažení výsledků určených úkolů. Interní audit zahrnuje finanční audit, audit systému a audit výkonu. Interní audit provádí interní auditor.

Finanční audit ověřuje věrné zobrazení majetku, zdrojů, jejich financování a hospodaření vykázané ve finančních, účetních a jiných výkazech. Vyhodnocuje informace o hospodaření a způsobu promítání do účetních výkazů. Interní auditor ověřuje nastavení procesu informací a dokladů. Audit účetní závěrky je prováděn auditorskou společností nebo auditorem.

Při výkonu auditu systému dochází k ověření a hodnocení příjmů, výdajů, ale i nakládání s majetkem veřejné správy. Řadíme sem vymáhání pohledávek, zajištění správy veřejných prostředků a financování činností. Interní auditor ověřuje nastavení vnitřních postupů a provázanost v oblasti veřejných zakázek.

Audit výkonu hodnotí účelnost, hospodárnost a efektivnost jednotlivých výdajových, příjmových, ale i majetkových operací. Všechny provedené operace a nastavení pravidel a procesů musí být v souladu s principem 3E. Musí docházet k naplnění cílů dle nastavených pravidel a procesů. (MFČR, 2006)

2.4 Kontrola hospodaření obcí

Kontrolu hospodaření neprovádí jenom obec svými kontrolními a finančními výbory, ale také krajský úřad nebo auditor a auditorská společnost. Ústřední orgán, který přezkoumává veškeré hospodaření je Ministerstvo financí.

Finanční výbory a kontrolní výbory musí obce zřizovat vždy. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v platném znění mohou provádět zmíněné činnosti.

Finanční výbor:

- „provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce,
- plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.“

Kontrolní výbor:

- „kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena,
- kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti,
- plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.“

(Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000)

Ministerstvo vnitra vykonává vnější kontrolu. Nejprve obdrží podnět k vyhodnocení. Provádí kontrolu samostatné působnosti. Posuzuje, jestli všechny skutečnosti a dokumenty odpovídají dodržení zákona a jestli nedošlo k nezákonnostem. Pokud jsou nalezeny jisté nesrovnalosti, obec je podrobena kontrole, o které je informován předem starosta obce. Kontrola se provádí v budově obecního úřadu a provádí ji zaměstnanci ministerstva za přítomnosti starosty obce. Dochází k prověření listinných dokumentů a kontrolují se pouze námitky uvedené v podnětu ke kontrole. O závěru kontroly je seznámen starosta na místě. Po ukončení kontroly musí obec se zastupitelstvem projednat závěry a v případě porušení povinností je musí napravit. Za porušení nemůže Ministerstvo vnitra ukládat pokuty, ale pouze doporučit nápravu. (Postup Ministerstva vnitra při kontrole výkonu samostatné působnosti obce, b. r.)

Kontrola auditorem a auditorskou společností je kontrola účetní závěrky. Prověřují nedostatky a chyby a zhodnotí, zda závěrka obsahuje veškeré náležitosti a informace.

Jeho výrok může být bez výhrad v případě, že neobsahuje účetní závěrka žádné chyby a udává věrný a poctivý obraz. Výrok s výhradou obsahuje nalezené skutečnosti, které nesplňují všechny náležitosti. V případě záporného výroku účetní závěrka nepodává věrný a poctivý obraz. Ze zjištěných skutečností vyhotoví auditor výroční zprávu. (Auditorská činnost aneb co je audit, 2017)

Kontrolu vykonává také krajský úřad. Kontroluje výkon přenesené působnosti v podobě státní správy. Kontroluje dodržování zákonů a jiných právních předpisů. Kontroly se provádí dle stanovených plánů, ale může se jednat o kontrolu i mimo plán. Jako v případě samostatné působnosti se může kdokoliv obrátit na krajský úřad s námitkou. (Kontrola činnosti obce, b. r.) (Kontrola hospodaření obcí, 2021)

2.5 Princip 3E

Tento princip vystihují tři slova, a to vhodnost, potřebnost a závažnost. Tento pojem se používá v ziskovém sektoru v podobě obchodních společností, u živnostníků nebo družstev. Setkáváme se s tímto principem i ve veřejném sektoru, který představují státní a samosprávné celky. Princip 3E určuje kritéria pro vynaložení veřejných prostředků nebo zdrojů. S těmito prostředky musí být naloženo podle zmíněného principu 3E (economy, effectiveness, efficiency), který znamená nakládání hospodárně, efektivně a účelně. Tento princip je zaznamenán v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Princip je platný pouze při dodržení všech tří podmínek.

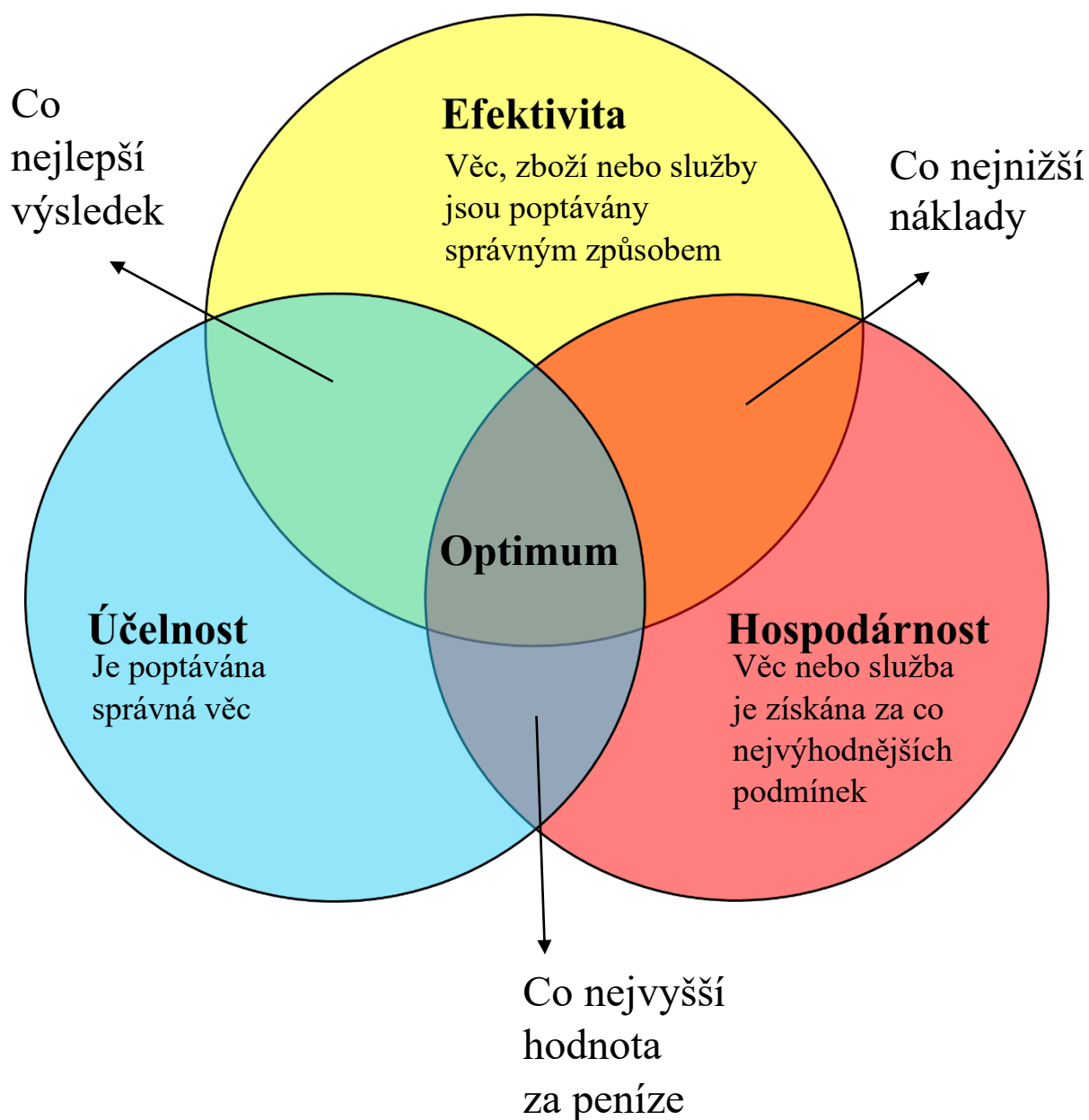
Hospodárnost znamená použití prostředků, kdy dojde k nejnižšímu vynaložení zdrojů, a přitom dojde k úplnému naplnění zadaných cílů a úkolů. Může se jednat o nejnižší nabídkovou cenu a kvalitu nebo provozní náklady. S hospodárností souvisí i kvalitativní požadavky občanů. V tomto případě se může jednat o dostupnost, bezbariérovost nebo kapacitu.

Účelnost představuje použití prostředků s dosažením cílů podle stanovených úkolů. Dále využití daného projektu v přítomnosti a budoucnosti. Při plnění stanovených cílů bychom měli prokázat, že byly správně použity k určené potřebě. Může se jednat o plánované parametry nebo míru naplnění cílů. Účelností naplňujeme optimálně cíle. (Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, 2000)

Efektivnost představuje nejvyšší možné dosažení kvality a rozsahu při využití daných prostředků, které srovnáme s vynaloženými zdroji. Jedná se o maximalizování přínosů, kterých dosáhneme použitím veřejných prostředků. Může se jednat o investice přidané do projektu nebo náklady na dálnici. (Ministerstvo financí České republiky, 2022)

Orgány veřejné správy řeší tyto veřejné úkoly. Samotné plnění už mají na starosti zaměstnanci vybraných orgánů, aby došlo k realizaci úkolu. Kontrola tedy řeší ochranu veřejných prostředků proti rizikům nehospodárného, neúčelného a neefektivního zacházení. Při hospodaření s veřejnými prostředky se postupuje dle právních předpisů.

Vnitřní kontrolní systém musí být vytvořen v každé instituci veřejného sektoru. U obce nese odpovědnost za vytvoření starosta. Prověřování 3E probíhá v rámci průběžné a následné kontroly. V předběžné kontrole se prověří kritéria ke konkrétní operaci. Může se ověřit výdaj, příjem nebo jiné veřejné prostředky. (Hospodárnost, efektivnost, účelnost, 2022)

Obrázek 2 – Popis principu efektivnosti, účelnosti a hospodárnosti

Zdroj: (Centrální harmonizační jednotka Ministerstvo financí ČR, 2016)

Pro dosažení optima bychom museli užít všechny tři principy, tedy hospodárnost, účelnost a efektivnost současně. Všechny tyto principy jsou zobrazeny na obrázku č. 2. Proto se vždy subjekt snaží o získání co nejvyšší hodnoty všech principů. Fáze veřejné zakázky spočívá v identifikaci a zdůvodnění potřeby, dále se veřejná zakázka připravuje, zadává se řízení

a uzavírají se smlouvy k zakázce. Poslední fází je plnění smlouvy a řízení s dodavatelem. (Centrální harmonizační jednotka Ministerstvo financí ČR, 2016)

K porovnání efektivnosti byla použita Saatyho matice, která porovnává více kritérií, a ty jsou různě důležité. Do tabulky je zaznamenána celková váha kritérií a pořadí důležitosti jednotlivých kritérií.

Hodnotící stupnice Saatyho metody:

- 1 – Kritéria jsou stejně významná
- 3 – První kritérium je slabě významnější než druhé
- 5 – Kritérium je dosti významnější
- 7 – Kritérium je prokazatelně významnější
- 9 – Kritérium je absolutně významnější

3 PŘEHLED HOSPODAŘENÍ A KONTROLNÍ MECHANISMY VYBRANÉ OBCE

3.1 Představení obce Libčany

Nejstarší historický záznam pochází z roku 1073. Uprostřed Libčan stávala tvrz Turkyně, druhá tvrz byla vybudována na místě, kde je nyní základní škola. Od roku 1868 se v Libčanech vybuďovala pošta, kanalizační páteřní řád, rybník Brigádník, osvětlení, výstavby rodinných a řadových domů a čistírnu odpadních vod. (Historie obce Libčany a místní části Želí, b. r.)

Obec se nachází deset kilometrů od Hradce Králové. Pod Libčany, které jsou zobrazeny na obrázku č. 3, spadá i místní část Želí. Rozloha obce je přibližně 505 hektarů. Místní část Želí má rozlohu 150 ha. Obec Libčany osidluje 838 obyvatel a Želí 92 obyvatel. Z těchto obyvatel je 447 žen a 483 mužů. Asi třetina obyvatel je starších 60 let.

Obec pečuje o své občany, je vymezena hranicí území a má svůj vlastní majetek. Obec vykonává státní správu samostatně v přenesené působnosti a řídí se dle zvláštních zákonů o výkonu přenesené působnosti. Státní správu vykonává pro Libčany Magistrát města Hradce Králové. Zároveň je magistrát i příslušným stavebním úřadem.

Obrázek 3 – Obec Libčany

Zdroj: (Základní informace, 2023)

Nadřízeným orgánem této obce je Krajský úřad Královéhradeckého kraje, který provádí přezkoumávání hospodaření. Dozor vykonává Ministerstvo vnitra.

Samostatnou působností se plní úkoly, které stanoví zastupitelstvo a na kterých se shodlo. Zastupitelstvo obce Libčany se skládá ze starosty, místostarostky a dalších sedm členů.

Přenesenou působností vykonává státní správu zastupitelstvem, rozhoduje o poskytování informací žadatelům a je podřízen krajskému úřadu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Svoje rozhodnutí musí uvádět na úřední desku. (Základní informace, 2023)

3.1.1 Byty, domy a obyvatelstvo

V roce 2018 byly zaznamenány celkem dva dokončené byty a jeden rodinný dům. Jednalo se o nejnižší přírůstek oproti rokům 2019, 2022, kdy bylo dokončeno přesně pět bytů a pět rodinných domů v obou letech. V roce 2020 a 2021 není zaznamenán žádný přírůstek zřejmě kvůli pandemii Covid-19.

Tabulka 2 – Vývoj počtu obyvatel obce Libčany

Kritéria		2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel celkem		898	899	892	948
Pohlaví	Muži	463	462	457	463
	Ženy	435	437	435	485
Počet let	0–14	148	147	152	157
	15–65	587	581	560	594
	65 a více	163	171	180	197
Průměrný věk		42,2	42,4	42,5	42,8

Zdroj: vlastní zpracování dle: (Vše o území, 2021)

V tabulce č. 2 je zobrazen vývoj obyvatel. V obci je zaznamenán nejvyšší počet obyvatel od 15 do 64 let. Průměrný věk je nyní 42,8 let, tudíž převažuje obyvatelstvo středního věku. Obyvatelé mladšího a staršího věku jsou zastoupeni v podobné výši. Počet obyvatel byl k roku 2023

zaznamenán na 948 osob. To je nejvyšší počet obyvatel od roku 2019. V roce 2021 klesl na 892 obyvatel. Důvodem bylo více vystěhovalých osob a malý přírůstek nově přistěhovalých.

3.1.2 Doprava a dojíždění

V obci převládá automobilová doprava. Silnice má nově opravené části. Obec má v plánu zrušení křižovatky u jídelny a předělání na kruhový objezd. Dochází zde ke střetu výjezdu od hasičské zbrojnice, hlavní silnice vedoucí od Hradce Králové a silnice vedoucí od Lhoty pod Libčany a Roudnice. Po rekonstrukci bude jízda po silnici přehlednější a opraví se již špatně udržovaný povrch.

V obci se nachází tři autobusové zastávky. Jedna zastávka se nachází v horní části Libčan, druhá zastávka se nachází u obecního úřadu a poslední u jídelny. Autobusy jezdí jednou za hodinu. Není zde železniční doprava. Nejbližší železniční trať se nachází ve Lhotě pod Libčany, která je vzdálena asi tři kilometry. V obci se nachází jen malé množství chodníků pro pěší. (Vše o území, 2021)

3.1.3 Zaměstnanost a vzdělání

V obci se nacházelo k roku 2021 celkem 445 osob schopných práce. Zaměstnaní měli velký podíl, a to 434 osob. Z toho byly pracující důchodci v počtu 52 a na mateřské dovolené v počtu pět osob. Zaměstnaní byly v počtu 343 osob, oproti osobám samostatně výdělečně činným v počtu 61. Téměř polovinu tvořily osoby mimo pracovní sílu a to 416 osob, protože je zde velké zastoupení lidí v důchodu a studentů. Nezaměstnaných osob bylo zaznamenáno 11.

Bez vzdělání jsou dvě osoby a 79 osob je se základním vzděláním. Úplného středního vzdělání s maturitou nebo nástavbou dostáhlo 222 lidí a vysokoškolského vzdělání dosáhlo 124 obyvatel. (Vše o území, 2021)

3.1.4 Podnikatelské subjekty dle činností

Nachází se zde celkem 132 podnikatelských subjektů. Fyzické osoby představují 102 osob, a to jako fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona a fyzické osoby podnikající dle jiného živnostenského zákona. Právnícké osoby se podílí 30 podniky, a to obchodními společnostmi a družstvy. V Libčanech se nenachází žádné akciové společnosti.

Nejvíce prováděných činností spadá do průmyslu a zemědělství, protože se jedná o obec obklopenou zemědělskou půdou, kde se pěstuje velké množství obilí, řepy a řepky. Dále se zde nachází velké množství sadů, kde se pěstuje ovoce.

Do kategorie obchodu se řadí jedna maloobchodní prodejna a subjekty, které prodávají vypěstované suroviny. Dále jsou zde firmy, které prodávají živočišné produkty, stroje a stany. Nachází se zde bonsai centrum, které nabízí zahradní produkty, prodej ryb a firma na výrobu dřívěk a briket.

Dříve se v obci nacházel i penzion s ubytovacími službami, nyní se však v obci nachází pouze hostinec, jídelna a občerstvení na hřišti. Dále se v Libčanech nachází jídelna pro mateřskou a základní školu, která představuje subjekty vzdělávání. (Vše o území, 2021)

3.2 Přehled příjmů obce Libčany

Příjmy obce jsou tvořeny daňovými, nedaňovými, kapitálovými příjmy a transfery. Dle analýzy hospodaření, která obsahuje finanční situaci obce včetně stavu dluhů, rezerv, investic, příjmů a výdajů se sestavuje výhled střednědobého rozpočtu obce, který se musí následně schválit.

Tabulka 3 – Příjmy obce Libčany za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Daňové příjmy	15 513	17 023	16 354	18 164	21 064
Nedaňové příjmy	994	1 337	1 451	1 566	2 795
Kapitálové příjmy	136	40	20	62	139
Přijaté transfery	2 749	52 067	9 231	12 628	11 288
Příjmy celkem	19 392	70 467	27 056	32 420	35 286

Zdroj: vlastní zpracování dle: závěrečné účty obce

V tabulce č. 3 jsou uvedeny všechny příjmy obce a jejich celkový součet. Daňové příjmy vykazovaly největší příjmy z daní fyzických a právnických osob kromě roku 2022, kdy byl nejvyšší daňový příjem vybrán z daně z přidané hodnoty. Největší podíl na nedaňových příjmech měly každým rokem ostatní nedaňové příjmy a příjmy z prodeje nekapitálového majetku. Nejvyšší kapitálové příjmy byly přijaty v roce 2018 v podobě prodeje ostatního dlouhodobého majetku a v roce 2022 v podobě přijatých darů na pořízení dlouhodobého majetku. Je zřejmé, že nejvyšší příjmy dosahovaly výše 70 467 tis. Kč, a to v roce 2019 z důvodu vysokých transferů, které měly podobu neinvestičních transferů, a to v částce přes 48

milionů Kč. Jednalo se o převody z rozpočtových účtů a převody z vlastní pokladny. Největší podíl na přijatých transferech měly každým rokem neinvestiční transfery.

Tabulka 4 – Daňové příjmy za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Daň z příjmů FO	4 011	4 564	4 380	3 591	4 082
Daň z příjmů PO	3 014	3 494	2 945	4 191	4 792
DPH	7 154	7 637	7 704	9 021	10 722
Poplatky a daně	494	520	529	563	683
Majetkové daně	840	808	796	798	785

Zdroj: vlastní zpracování dle: závěrečné účty obce

V tabulce č. 4 jsou rozepsány daňové příjmy opět za pětileté období. Největší část daňových příjmů tvořila daň z přidané hodnoty, která se od roku 2018 do roku 2022 zvýšila přibližně o 3 500 tis. Kč. Po dani z přidané hodnoty zabírá velkou část příjmů také daň z příjmů fyzických osob, která obsahovala příjem od plátců ve výši 3 176 tis. Kč, příjem od poplatníků ve výši 281 tis. Kč a příjem dle zvláštní daně 625 tis. Kč. Nejmenší část příjmů zahrnují poplatky, které jsou vybírány především v podobě místních poplatků z vybraných činností a služeb a majetkové daně, a to z nemovitostí.

Dle analýzy hospodaření se sestavuje výhled střednědobého rozpočtu obce, který se musí následně schválit. Sestavuje se na 2 až 5 let a pomáhá s hospodařením obce. Zapisují se sem přijaté závazky a další smluvní vztahy.

3.3 Přehled výdajů obce Libčany

Běžné a kapitálové výdaje jsou zobrazeny v tabulce č. 5. Největší změna je zaznamenána v roce 2019. Největší část z běžných výdajů tvořily vratky transferů poskytnutých z veřejných rozpočtů a převody vlastním fondům. Každým rokem stoupaly neinvestiční nákupy, a to z největší části neziskovým a jiným organizacím. Výkyv ve výdajích za energie je zaznamenán v roce 2019, kdy se zvýšil šestinásobně výdaj za plyn. Dále rok 2022, kdy se od roku 2021 zvedly výdaje za elektrickou energii skoro trojnásobně.

Tabulka 5 – Výdaje za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné	11 057	58 756	19 173	21 526	28 938
Kapitálové výdaje	9 322	6 219	10 265	4 988	9 799
Výdaje celkem	20 379	64 975	29 438	26 514	38 737

Zdroj: vlastní zpracování dle: závěrečné účty obce

Kapitálové výdaje zaznamenávají od roku 2019 každým rokem výdaj za pozemky. V roce 2020 se kapitálové výdaje vyšplhaly přes 10 milionů korun z důvodu pořízení velké budovy. Nejnižší kapitálové výdaje spadají do roku 2021, kdy byl pořízen dlouhodobý hmotný majetek pouze za cenu přes čtyři miliony korun. V jediném roce 2020 bylo zaznamenáno pořízení programového vybavení.

Tabulka 6 – Saldo za období 2018-2022 zaokrouhlené v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy celkem	19 392	70 467	27 056	32 420	35 286
Výdaje celkem	20 379	64 975	29 438	26 514	38 737
Saldo celkem	-987	5 492	-2 382	5 906	-3 451

Zdroj: vlastní zpracování dle: závěrečné účty obce

V tabulce č. 6 je znázorněna bilance obce. Z tabulky je patrné, že se každým rokem střídá přebytkový a deficitní účet. Přebytkový účet je zaznamenán v roce 2019 a 2021, kdy velkou část příjmů ovlivnily transfery. (závěrečné účty obce)

3.4 Kontrolní mechanismy obce Libčany

Obec spadá pod kontrolu Královéhradeckého kraje, který provádí vnější kontrolu. Každý rok krajský úřad přezkoumává hospodaření obce a vydává zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření. Při nesplnění požadavků je samosprávný celek vyzván k opravě chyb a nedostatků.

Mezi kontrolní mechanismy vybrané obce patří kontrolní výbor, finanční výbor a dále členové kontrolující hospodaření základní školy. Tyto kontrolní mechanismy má obec zřízené dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

3.4.1 Kontrolní výbor

Kontrolní výbor obce se skládá ze tří členů, které vybírá zastupitelstvo. Jedná se tedy o nejnižší možný počet členů kontrolního výboru. Tento výbor sleduje dodržování právních předpisů a kontroluje usnesení zastupitelstva, a to např. rozhodnutí o projektech.

Zasedání kontrolního výboru nemá obec stanoveno pravidelně, protože v zákoně o obcích není stanoveno kolikrát se musí výbor scházet. Jedná se tedy o nepravidelná zasedání. Kontrola probíhá namátkově a pořizuje se z ní zápis, který je zveřejněn na internetových stránkách obce. Dochází ke kontrole nájemného z bytů, kontrole projektů, kontrole obecní hospody a jejího majetku, uhrazení plateb a dále se kontrolují i úkony finančního výboru. Z této kontroly pořizuje obec záznam, který je zveřejněn.

Za rok 2021 a 2022 byly přítomny pouze dvě osoby z kontrolního výboru a za rok 2023 byly přítomny všechny tři osoby. Členové se schází na předem stanovené písemné upozornění starosty obce. Většinou provádí kontrolu jednou ročně.

Zápisy z kontroly kontrolního výboru obce Libčany za rok 2022 jsou písemně zaznamenány. Zápis obsahuje uhrazení nájemného. Jednalo se o pronájem obecního bytu v místě obecního úřadu, pronájem hostince v Želí a nájem hostince v Libčanech. Další předměty kontroly se týkaly projektů. Byla zaznamenána kontrola opravené střechy hostince v Želí, vybavení kuchyně a oprava parket v hostinci v Libčanech a jako poslední nová okna a dveře v bytu na fotbalovém hřišti. Při kontrole nebyly zjištěny žádné závady a vše bylo řádně uhrazeno.

Zápis za rok 2023 zaznamenává přítomné z kontrolního výboru. Za toto období byly kontrolovány nájemní smlouvy a úhrady nájemného nebytových a bytových prostor. Dále došlo ke kontrole projektu provedené rekonstrukce a výsadby na pozemku u mateřské školky. Posledními kontrolami byla zkontrolována rekonstrukce podlahy v tělocvičně základní školy spolu s rekonstrukcí povrchu na víceúčelovém hřišti a nové veřejné osvětlení.

3.4.2 Finanční výbor

Obec má zřízený finanční výbor dle zákona o obcích. Skládá se ze tří členů ze zastupitelstva. Jeho úkolem je kontrola účetních dokladů. Finanční výbor se schází na předem stanoveném

termínu od starosty obce. V případě Libčan tedy opět jednou za rok. Ze zasedání se pořizuje také záznam, který je zveřejněn na stránkách obce.

Předmětem kontroly jsou pokladní doklady, faktury přijaté a vydané a interní doklady. Finanční výbor dále kontroluje účetní doklady základní školy.

Zápis za roky 2022 až 2024 zaznamenával kontrolu pokladních dokladů, faktur přijatých a vydaných, kontrolu interních dokladů a účetních výkazů. Všechny tyto kontroly byly provedeny řádně a nebyly zde zjištěny žádné nedostatky.

V zápisu finančního výboru nebyla zapsána kontrola účtů obce a nebyla zapsána kontrola čerpání a schválení rozpočtu. (zápisy kontrolního a finančního výboru obce Libčany)

4 DODRŽENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE LIBČANY DLE PRINCIPU 3E

Tato kapitola je věnována projektům obce Libčany, které jsou zhodnoceny dle principu 3E, je zde zaznamenáno nakládání s veřejnými prostředky podle efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti. První část je zaměřena na popis projektu zahrady u MŠ Libčany, jedná se o dotovaný projekt, který je následně zhodnocen podle zmíněných tří principů.

4.1 Projekt zahrada u MŠ Libčany

Jedná se o projekt, který byl zahájen v roce 2022 z důvodu malé plochy, kdy bylo možné, aby se zde pohybovalo kolem 55 dětí. Nyní se kapacita zvýšila na 68 míst. Dále se zde nacházely zastaralé hrací komponenty pro děti z mateřské školy v Libčanech.

Zastupitelstvo se shodlo a rozhodlo o rekonstrukci. Byla podána žádost o dotaci ve výši 1 200 tis. Kč. Obsahovala celkové výdaje ve výši přibližně 2 573 tis. Kč a vlastní vklad žadatele ve výši přibližně 1 373 tis. Kč. Dotace však byla poskytnuta pouze ve výši 840 000 Kč.

Tento projekt byl zahájen dle smlouvy 1.8. 2022 a byl dotován z dotačního fondu Královéhradeckého kraje, v již zmíněné částce 840 tis. Kč. Cílem tohoto projektu byla rekonstrukce zahrady u mateřské školy v Libčanech. Před rekonstrukcí se u mateřské školy nacházelo pouze několik malých herních prvků. Jednalo se o psací tabuli, pískoviště, sestavu se skluzavkou, překlápěcí a pružinovou houpačku. Psací tabule, sestava se skluzavkou, překlápěcí a pružinová houpačka byly přesunuty na jiné místo. Stávající pískoviště bylo odstraněno.

K této malé části se ještě připojila další část pozemku o velikosti 283 metrů čtverečných, kde byl vybudován altán o velikosti 8x4 metry. V altánu ve vydlážděné ploše se nachází panák na skákání, kreslicí tabule a jsou zde ještě zabudována dvě pískoviště.

Byl změněn povrch hrací plochy. Na tuto vydlážděnou plochu navazuje cesta, která je navržena pro odrážedla a je v ní umístěno obloukové mlhoviště. Byly přidány další prvky, a to kryté pískoviště, houpací hnízdo, vodní hřiště, kuchyňka, svahová skluzavka, domeček, tunel, berušky na sezení, trámy ve svahu a skákací panák. Další prvky nebyly přesunuty, ale celkově došlo k odstranění. Jednalo se o betonové plochy, pískoviště, kolny, altánu, laťkového plotu a koše.

V části dalšího přidaného pozemku byly vybudovány dva záhony, na kterých je užitková zahrádka. Záhony jsou o velikosti 3x1 metr. Zbytek plochy je doplněn o vysazené stromy a keře. Nově se vysadilo 7 stromů, 109 keřů a 49 trvalek. Stromy a keře, které bránily

v rekonstrukci byly odstraněny. Dále se vysadil plošný trávník o velikosti 780 metrů čtverečních. V poslední zadní části je přírodní hřiště bez hracích prvků, které se využívá pro hry. (Technická zpráva – Studie řešení zahrady u MŠ Libčany)

Obrázek 4 – Nově zrekonstruované hřiště u MŠ Libčany

Zdroj:(Libčany, 2020)

Na obrázku č. 4 je vidět nově zrekonstruované hřiště se stávajícími i novými hracími prvky a altánem. Uprostřed se nachází cesta s mlhovištěm. Na obrázku jsou vidět i nově vysazené stromy.

Obec má svůj proces hodnocení veřejných zakázek. Nejprve projektantka vyhotoví dokumentaci. Dále se vyhotoví poptávka po požadované práci. Na poptávku odpoví několik firem, kterým se zašle dokumentace s rozpočtem, výkazem položek, stanovenou lhůtou a navržených projektem. Firmy zašlou svoje vyplněné dokumenty a na zasedání zastupitelstva se rozhodne o přijetí nabídky. Kritériem pro hospodárnost je cenová nabídka a kvalita zhodnocená dle předložených již vyhotovených nabídek, které firmy provedly. Dochází k porovnání cen projektantkou obce s cenami, které se pohybují na trhu. Dále se hodnotí účelnost projektu pro současný a budoucí využití.

4.1.1 Dodržení hospodárnosti

Dle hospodárnosti by měla obec vybrat nejnižší nabídkovou cenu, a přitom dosáhnout kvalitních stanovených cílů nebo lepšího technického provedení.

Obec Libčany má svého projektanta, který připravuje technické řešení zakázek. Projektant vypracuje dokumentaci objektů. Lhůtu provedení a dokončení práce stanovuje sama obec. Datum zahájení realizace bylo stanoveno na 01.08.2022 a datum dokončení realizace na 31.05.2023. Sepíše se výzva k podání nabídek, která obsahuje vymezení předmětu zakázky a hodnotící kritérium, mezi které obec zahrnuje pouze nejnižší nabídkovou cenu a porovnání nabídky dle předchozích ukázek prací. Dodavatelům se tedy poskytuje pouze zadávací dokumentace, ve které obec zasílá položkový výkaz, krycí list, smlouvu o dílo a rozpočet. V zadávacím listě jsou přílohy, které zahrnují náčrty a popis daného projektu. Obec má tedy přehled o veškerých nákladech, které s projektem souvisí.

Každá ze tří firem vyplnila položkový výkaz. Nacházely se zde všechny popsané materiály a práce. V dokumentu se nacházely zahradnické práce a ostatní práce, které byly potřeba ke splnění všech požadavků rekonstrukce.

Tabulka 7 – Výběr dodavatele pro rekonstrukci

Dodavatel	Cena	Vybraný dodavatel
OK ZAHRADY s.r.o.	2 616 532 Kč	ANO
Jan Dlouhý	2 649 562 Kč	NE
REKOM Nový Bydžov, a.s.	2 663 687 Kč	NE

Zdroj: vlastní zpracování dle: Zadávací dokumentace s krycím listem, položkovým výkazem a rozpočtem

Na tabulce č. 7 můžeme vidět znázorněný výběr dodavatele. Obec Libčany se rozhodovala mezi třemi dodavateli, kteří poskytují realizaci prací na zahradě. Nabídka od REKOM Nový Bydžov, a.s. byla nejdražší a nebyla tedy vybrána pro rekonstrukci. Dodavatel Jan Dlouhý nabídl cenu pouze o necelých 15 000 Kč levněji, tudíž ani on nebyl vybrán jako dodavatel. Nejnižší cenu nabídla firma OK ZAHRADY s.r.o., kdy se jednalo o cenu nižší přes 47 000 Kč s porovnáním s firmou REKOM Nový Bydžov, a.s. a cenovou nabídku přes 33 000 Kč nižší oproti nabídce od Jana Dlouhého. Na zakázku byl vybrán dodavatel OK ZAHRADY s.r.o., který nabízel

nejnižší cenu. V tomto případě byl princip hospodárnosti dodržen, protože byl vybrán dodavatel s nejnižší nabídkovou cenou. Herní prvky byly již předem vybrány samostatně z katalogu, tudíž by je každý dodavatel zabudoval stejně, ale byla zhodnocena kvalita předešlých prací předložením fotografií předešlých prací.

Tabulka 8 – Ceny zahradnických a ostatních prací z položkového výkazu

Dodavatel	OK ZAHRADY s.r.o.	Jan Dlouhý	REKOM Nový Bydžov, a.s.
Zahradnické práce	210 829, 46 Kč	241 716, 71 Kč	219 749,80 Kč
Ostatní práce	2 405 703,00 Kč	2 407 844, 90 Kč	2 443 937,00 Kč
Celkem	2 616 532, 46 Kč	2 649 561,61 Kč	2 663 686,80 Kč
Vybraný dodavatel	ANO	NE	NE

Zdroj: vlastní zpracování dle: Te: Zadávací dokumentace s krycím listem, položkovým výkazem a rozpočtem

V tabulce č. 8 jsou zobrazeny ceny zahradnických prací, mezi které byly zařazeny asanace, rostlinný materiál, ostatní materiál a práce na zahradě. Největší rozdíl v ceně zaznamenávaly zahradní práce, které se lišily až o 20 tisíc Kč.

Z tabulky je patrné, že dodavatel OK ZAHRADY s.r.o. měl levnější jak zahradní, tak ostatní práce oproti ostatním dodavatelům. Nabídka od firmy REKOM Nový Bydžov, a.s. byla nižší než u dodavatele Jana Dlouhého v případě zahradnických prací, ale přesto měla nabídka dražší ostatní práce. Ostatní práce obsahovaly odstranění dlažeb, prvků, terénní úpravy, přesunutí prvků, vybudování altánu a další.

Před přijetím cenové nabídky byly projektantkou srovnány ceny, které se v daném období pohybovaly na trhu. Jednalo se o porovnání cen za zahradnické práce, asanace, odstranění vyznačených ploch, ostatní materiálů a budovací práce. Závěrem bylo, že ceny odpovídaly cenám na trhu, tudíž se nejednalo o ceny vyšší.

Obci byla přidělena dotace dle programu ochrany venkova. Maximální poskytovaná částka dotace byla 1 200 000 Kč. Na projektu se pracovalo v době pandemie Covid-19, kdy došlo k ponižování dotací o 30 %. Maximální částka, kterou tedy každá obec mohla obdržet byla 840 000 Kč. Obec nereagovala na nižší dotaci, ani si nevzala úvěr, protože měla dostatek

prostředků z minulých let hospodaření. Příjmy tedy zůstaly beze změny stejně jako veškeré výdaje. Obec vybírala nabídky dle ceny, protože má již předvyplněný položkový výkaz. Dále požadovala po firmách ukázky několika provedených prací, proto byla zhodnocena i kvalita. Prvky byly již vybrány z katalogu herních prvků, tudíž se jednalo o další hodnocení pouze dle ceny za vybudování, protože se prvky jen zabudovaly. Nejlépe tedy vyšla nabídka od dodavatele OK ZAHRADY s.r.o., a to z důvodu, že se jednalo celkově o nejnižší cenu a dle předložených ukázek prací byla zhodnocena i kvalita služby. **Princip hospodárnosti byl tedy dodržen.**

4.1.2 Dodržení účelnosti

Dle dodržení účelnosti se musí jednat o použití prostředků a využití, kdy dojde k naplnění dosažených a stanovených cílů a využitelnosti v současnosti i v budoucnosti.

Tabulka č. 9 zobrazuje splnění cílů projektu Došlo k odstranění některých starších stromů a keřů, které bylo ale vykompenzováno výsadbou nových dřevin. Jednalo se o sedm stromů, 109 keřů a 49 trvalek. Tento cíl byl tedy splněn.

Tabulka 9 – Splnění cílů projektu

Cíl	Splnění cíle
Výsadba nových stromů a keřů	ANO
Použití starých prvků	ANO
Dodržení termínu	ANO
Dlouhodobá udržitelnost	ANO
Zvětšení pozemku	ANO
Snížení nákladů na údržbu	ANO
Zvýšení bezpečnosti	ANO
Zvýšení fyzické aktivity	ANO

Zdroj: vlastní zpracování dle: Technická zpráva – Studie řešení zahrady u MŠ v Libčanech

Byl ponechán jeden ze starých hracích prvků, a to psací tabule. Ponechání všech starých prvků by vyžadovalo opravu, která by zahrnovala náklady navíc. Zároveň by se ale ušetřily prostředky za nevybudování některých nových prvků. Tato možnost by však neměla dlouhou životnost starších prvků a za nějaký čas by se museli opět opravit nebo odstranit. Udržitelnost byla tedy prodloužena a tím se také snížily náklady na údržbu těchto prvků. Tyto cíle byly tedy splněny. Termín začátku a dokončení projektu byl dodržen na stanovený datum. Dále došlo ke zvětšení pozemku, a to o poslední volnou část u budovy, která nebyla využívána. Nyní je efektivně využita pro děti z mateřské školy. Také byla zvýšena bezpečnost a fyzická aktivita a tím byly cíle splněny. **Všechny stanovené cíle byly dodrženy a přispěly k účelnosti projektu.**

Tabulka 10 – Porovnání stavu využitelnosti projektu

Kritérium	Váha kritéria	Minulý	Současný	Budoucí
Volný pohyb veřejnosti	1	NE	NE	NE
Výuka venku	3	NE	ANO	ANO
Akce pro veřejnost	2	NE	ANO	ANO
Využití pěstovaných plodin	3	NE	ANO	ANO
Plocha pro tělesnou výchovu ZŠ	2	NE	NE	ANO
Využití v zimním období	1	NE	NE	NE
Místo pro budoucí naplněnost	4	NE	ANO	ANO

Zdroj: vlastní zpracování dle Technická zpráva – Studie řešení zahrady u MŠ v Libčanech

1-2 – Méně důležité kritérium

3-4 – Důležitější kritérium

V tabulce č.10 je zaznamenán minulý, současný a budoucí stav rekonstruované plochy. Před rekonstrukcí se v prostranství mateřské školy nemohla volně pohybovat veřejnost. To ale nebylo v plánu rekonstrukce, tudíž se jedná o méně důležité kritérium. Hřiště je určeno pouze pro děti z mateřské a základní školy a ani v současnosti nebo v budoucnu nebude přístup

pro volný pohyb veřejnost povolen. Před rekonstrukcí zde nemohla probíhat výuka dětí venku, protože zde nebylo dost míst pro celou třídu. Nyní zde však může a bude moci probíhat výuka v letních obdobích i pro další žáky. Předešlý stav nenabízel využití k akcím pořádaným Libčany kvůli estetickému vzhledu a malému prostoru. Nově se však pořádají minimálně jednou za rok akce, které veřejnost seznámí s prostředím školky a zvětšený prostor nabízí možnost větších akcí. Tím se školka i zviditelnila pro budoucí žáky. Díky novým záhonům dochází k pěstování plodin, které jsou využívány pro svačiny nebo obědy dětí. Plocha nenabízí možnost tělesné výchovy pro základní školu, ale v budoucnu by k tomu mohlo dojít. Zahradu mohou děti využít i v zimním období. Zvýšení místa přispělo k vyšší kapacitě pro každoroční nárůst počtu dětí a pro budoucí nárůst dětí je tedy školka vybavena.

I noví žáci v budoucnu budou moci plochu využívat a kapacita školky bude každoročně plně vyčerpána. **Zvětšení kapacity přineslo více míst pro každoroční budoucí nárůst dětí, který je zaznamenán v tabulce struktury obyvatel a v záznamu přihlášených dětí. Školka byla každoročně naplněna. V tomto případě byl princip účelnosti byl dodržen, protože dle stanovených kritérií je projekt do budoucna využitelný.**

4.1.3 Dodržení efektivnosti

Při dodržení efektivnosti se musí jednat o použití prostředků, kdy dojde k nejvyššímu možnému rozsahu přínosů plněných úkolů.

Tabulka 11 – Předešlý a nový stav projektu

Předešlý stav	Nový stav
55 míst na hřišti	68 míst na hřišti
5 hracích prvků	14 hracích prvků
Betonový povrch	Pryžový a šterkový povrch
4 sety pro sezení	8 setů pro sezení
Hrací plocha 3 918 m ²	Hrací plocha 4 201 m ²

Zdroj: vlastní zpracování Technická zpráva – Studie řešení zahrady u MŠ v Libčanech

V tabulce č. 11 jsou zobrazeny body, které zobrazují předešlý a nový stav projektu. Kapacita hřiště byla navýšena z 55 míst o dalších 13 míst, tedy na 68 míst pro děti. Prioritou pro

rekonstrukci byly zastaralé hrací prvky, které byly navýšeny z pouhých pět hracích prvků na 14. Pouze jeden hrací prvek byl odstraněn a zbývající čtyři staré hrací prvky byly přesunuty. Nových hracích prvků bylo tedy deset. Starý hrací povrch byl z betonu. Nyní se použil pryžový povrch na chodníku na mlhovišti a štěrkový povrch, který je mezi záhony a u nově postaveného altánu. Před rekonstrukcí se v areálu nacházely jen 4 sety pro sezení v podobě lavic se stolem, nově je na hřišti 8 setů pro sezení, mezi kterými jsou nově i špalky na sezení. Protože kapacita hřiště byla nedostatečná, zvětšila se i plocha pozemku v zadní části. Převedlý pozemek byl o velikosti 3 918 m² a po přidání další části je pozemek o 283 m² větší a vzniklo tak více místa pro děti.

Školka je každoročně naplněna. Jedná se přednostně o děti z Libčany a poté z Hvozdnic. Rekonstrukcí došlo k maximalizaci plochy pro děti, protože již není jiné místo, které by dále zvýšilo kapacitu. Do budoucna bylo tedy rekonstrukcí zaopatřeno více míst pro každoroční budoucí přírůstek dětí, který je každoročně plně využit. **Zde došlo k nejvyšším možným přínosům projektu.**

Tabulka 12 – Saatyho matice pro srovnání efektivity

Kritérium	Estetický vzhled	Nižší náklady	Rychlejší rekonstrukce	Životnost	Záhony	Bezpečnost	Kapacita	Průměr	Váha	Pořadí
Estetický vzhled	1	0,11	0,2	0,14	0,33	0,11	0,11	0,2	0,019	7
Nižší náklady	9	1	7	1	9	1	3	2,89	0,27	2
Rychlejší rekonstrukce	5	0,14	1	0,33	7	0,2	0,33	0,73	0,07	5
Životnost	7	1	3	1	9	1	5	2,66	0,25	3
Záhony	3	0,11	0,14	0,11	1	0,11	0,14	0,26	0,024	6
Bezpečnost	9	1	5	1	9	1	3	2,76	0,26	1
Kapacita	9	0,33	3	0,2	7	0,33	1	1,23	0,11	4

Pro porovnání efektivity projektu byla použita Saatyho matice, která je zaznamenána v tabulce č. 12 a používá hodnocení více kritérií s rozdílnou váhou.

- 1 – Kritéria stejně významná
- 3 – První kritérium slabě významnější než druhé
- 5 – Kritérium dosti významnější
- 7 – Kritérium prokazatelně významnější
- 9 – Kritérium absolutně významnější

Dle srovnání vyšlo jako nejdůležitější kritérium bezpečnost, dále nižší náklady, životnost, kapacita, rychlejší rekonstrukce, záhony a jako poslední estetický vzhled.

Tabulka 13 – Srovnání opravy nebo rekonstrukce dle principu efektivity

Kritérium	váha	Pouze oprava	Hodnocení dle váhy	Přestavba dle projektu	Hodnocení dle váhy
Estetický vzhled	0,01	3	0,06	5	0,09
Nižší náklady	0,26	10	2,70	5	1,35
Rychlejší rekonstrukce	0,06	8	0,54	4	0,27
Životnost	0,24	5	1,24	10	2,48
Bezpečnost	0,02	10	0,24	10	0,24
Záhony	0,25	0	0,00	4	1,03
Kapacita	0,11	0	0,00	7	0,80
Celkem			4,78		6,26

Zdroj: vlastní zpracování dle: Technická zpráva – Studie řešení zahrady u MŠ v Libčanech

Tabulka č.13 zobrazuje kritéria hodnotící efektivity, která řeší možnost pouhé opravy nebo postup dle plánu rekonstrukce. Estetický vzhled hřiště by při pouhé opravě nebyl prosperující. Opravou dle plánu se stalo hřiště barevnějším, hezčím a prostornějším.

Pokud by se hřiště pouze opravilo a zůstaly zde všechny prvky, celkové náklady by byly jistě nižší a rekonstrukce rychlejší, ale s tím souvisí kratší životnost, která dle hodnocení vychází velmi důležitá. Prvky by po opravě nevydržely dlouhodobě. Životnost nových prvků a dalších nových zabudovaných věcí byla určitě lepší volbou.

Bezpečnost dle předchozí tabulky byla nejdůležitější. Prvky byly zastaralé a děti se o ně mohly poranit. Hřiště je hodně využíváno a z bezpečnostního hlediska na tom nebylo vůbec dobře.

Přidané záhony by v případě pouhé opravy nevznikly a nedocházelo by k efektivnímu pěstování užitečné pro kuchyň. Vybudováním záhonů došlo i k zefektivnění výuky dětí z mateřské školy, protože se naučí starat o záhonky a poznávat plodiny, avšak toto kritérium bylo méně důležité.

Oprava by nepřinesla zvýšení kapacity zahrady, tudíž by se nezefektivnil prostor pro více dětí, proto bylo toto kritérium důležitější. Zvětšený prostor přinesl i zlepšení pro využití pro různé akce, které bude obec pořádat.

Z tabulky dle srovnání opravy a celkové rekonstrukce vyšel jako lepší výsledek rekonstrukce dle plánu. Oprava by s sebou přinesla další náklady a nebyla by tak efektivní jako celková rekonstrukce s vybudováním určitých prvků. **Z výsledků uvedených tabulek lze říci, že z tohoto pohledu byl princip efektivnosti dodržen.**

5 NAVRŽENÍ POSTUPŮ PRO ZLEPŠENÍ KONTROLNÍCH MECHANISMŮ OBCE

Obec má své kontrolní mechanismy, které jsou zřízeny dle zákona o obcích. V kontrolní radě finančního a kontrolního výboru se nachází lidé, kteří nemusí mít potřebné vzdělání pro vykonávání kontroly veřejných věcí obce. Dále se kontrolní a finanční výbor schází pouze jednou ročně, a to je nedostatečné. Obec by měla provádět častější kontroly, alespoň čtyřikrát za rok, protože se může měnit finanční situace obce nebo se mohou stát nahodilé situace např. přírodní katastrofy nebo někdo může podat stížnost. Dále pravidelnější kontroly pomůžou při prevenci neodhalených problémů a nedostatků. Dále častější kontrola pomůže lepšímu fungování obce a kvalitnějším službám pro veřejnost. Kontrola je oznámena včas předem, ale na některých zasedáních se však sešli pouze dva členové. Kontrola by mohla být tedy pořádána i online se zajištěním bezpečnosti informací, aby byla kontrola prováděna vždy a všemi členy.

Pokud se v kontrolním výboru nachází někdo, kdo nemá přehled o finanční a kontrolní činnosti, jednou z možností by bylo proškolení vybraných členů kontrolního a finančního výboru. Školení by bylo pořádáno prezenčně nebo online a musel by jím projít každý člen. Byl by popsán průběh kontroly a konkrétní postupy. Členové by byli seznámeni s obsahem zákona o obcích a změnách v tomto zákoně. Dále by byly uchazeči seznámeni s dokumentem o veřejném nakupování a s konkrétními případy veřejného nakupování. Školení by mohlo probíhat i formou online kurzů s materiály ke samostudiu. Školení by bylo předem zapláceno, protože má obec dostatečné prostředky např. z rezervního fondu a bylo by zaznamenáno jako vzdělávání zaměstnanců. Školení by prováděla např. poradenská firma.

Další možností by byla příručka pro veřejnou a finanční kontrolu. V příručce by byly všechny potřebné informace o postupu a užívání kontroly. Obsahovala by vypsání činnosti, na kterých se kontrola bude vykonávat. K činnostem by byly vypsány ustanovení zákona. Tuto příručku by obec mohla pořídit ze svých volných prostředků jako rezervního fondu a byla by vytvořena odborníky na audit ve spolupráci se členy obce.

Poslední možností by bylo hodnocení vzdělanosti vybraných členů do finančního a kontrolního výboru předem. Členové by mohli být vybíráni i z obyvatel, nejen ze zastupitelstva. Výběr by prováděl starosta spolu se zastupitelstvem.

V rámci hospodárnosti obec vybrala nejnižší cenovou nabídku a porovнала kvalitu poskytovaných služeb, tudíž princip hospodárnosti dodržela. Dle doporučení by obec mohla projekt zhodnotit dále dle komunikace s ostatními obcemi, které si najaly stejnou firmu na opravu. Na základě zhodnocených doporučení by se přihlíželo k výběru dodavatele a na základě komunikace by se zhodnotilo technické řešení a kvalita.

V rámci účelnosti bylo dodrženo současné i budoucí využití mateřské školy a byly dodrženy všechny předem stanovené cíle. Tento princip tedy obec Libčany dodržela. Princip efektivnosti byl dodržen, protože celková rekonstrukce byla více efektivní než oprava z důvodu lepších výsledků při hodnocení důležitosti kritérií dle Saatyho matice a lepších přínosů.

Obec má svůj postup hodnocení zakázek, který také nemá nikde zaznamenán. Doporučením tedy je, aby obec měla svůj dokument postupu hodnocení veřejných zakázek. Byl by popsán každý postup hodnocení jednotlivých principů. Tento dokument by obec popsala ve svém jednacím řádu.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo charakterizovat vybrané systémy na municipální úrovni, zhodnotit aktuální stav v oblasti kontroly ve vybrané obci a navrhnout postupy pro zlepšení účinnosti daného kontrolního systému.

Nejprve je popsána veřejná správa v České republice. Ta se dělí na státní správu a samosprávu. Územní samosprávu představují obce a kraje. Dále kapitola pokračuje popsáním orgánů obce, kde jsou popsány i pravomoci orgánů dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Dále je popsána přenesená a samostatná působnost, kterou mohou územní samosprávné celky vykonávat. Přenesená působnost souvisí s vynakládáním peněžních prostředků, které územní samospráva přijme od státu. Je zde dále popsán rozpočet, vymezení druhů příjmů, které obec spravuje a výdaje, které souvisí s veřejnými zakázkami.

Druhá kapitola je zaměřena na kontrolu na municipální úrovni. Je zde vymezen pojem dozor, finanční kontrola a interní audit. Dále se kapitola věnuje kontrolnímu a finančnímu výboru, které práce popisuje a jsou uvedeny jejich pravomoci. Poslední část popisuje princip 3E, který se musí dodržet při vyřizování veřejných zakázek.

Třetí kapitola je zaměřena na přehled hospodaření vybrané obce a na její kontrolní mechanismy. Pro analýzu byla vybrána obec Libčany. Nejprve byla obec představena a byly uvedeny její socioekonomické údaje. Dále byly vymezeny a popsány příjmy, které byly tvořeny z velké části transfery a daňovými příjmy, a to nejvíce zastoupenými daní z fyzických osob. Dále byly představeny výdaje obce, kde převyšují běžné výdaje kvůli pořizování budov. Každým rokem se střídá záporný a kladný výsledek hospodaření, který je zaznamenán v bilanci příjmů a výdajů. Jako poslední kapitola představuje postup kontrolního a finančního výboru obce a jejich zápisy ze zasedání za tři roky.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na popis postupu a zhodnocení kontroly vybrané zakázky dle principu 3E. Pro analýzu byl vybrán projekt rekonstrukce zahrady u MŠ Libčany. V kapitole byl porovnán princip hospodárnosti, který obec dodržela, protože hodnotila zakázku dle cenové nabídky i kvality dle předložených ukázek prací. Dále byl popsán princip účelnosti, který obec dodržela z důvodu současného i budoucího využití mateřské školy a z důvodu splnění všech daných cílů. Díky zvyšujícím se počtům mladých obyvatel, kteří každoročně školku naplní. Princip efektivnosti obec dodržela, protože došlo k co nejvyššímu rozsahu přínosů splněných úkolů. Dále dle Saatyho matice byl dosažen nejlepší možný vztah mezi vynaloženými zdroji a dosaženými účinky.

Poslední kapitola popisovala vlastní návrhy pro zlepšení kontrolních mechanismů obce, které zahrnují doporučení častějších kontrol minimálně čtyřikrát ročně. Důvodem je lepší prevence chyb a kvalitnější služby. Dalším důvodem je možnost změny finanční situace obce a nahodilé události, které vyžadují kontrolu. Protože jsou členové vybíráni jen z řad zastupitelstva, je dále doporučeno vybírat i z řad občanů. Docházelo by k hodnocení vzdělanosti, které by prováděl starosta obce spolu se zastupitelstvem. Dalším doporučením jsou příručky pro kontrolu, nebo školení, které by mohla obec pořídít, a to např. z rezervního fondu, kde má dostatečné prostředky. Školení by prováděla např. poradenská firma a příručku by vytvořili členové úřadu ve spolupráci s odborníky na kontrolu. Jako poslední je obci doporučeno vytvořit dokument o postupu hodnocení principu 3E, který by byl zaznamenán v jednacím řádu.

POUŽITÉ ZDROJE

Auditorská činnost aneb co je audit, 2017. Dvs.cz[online]. [cit. 2024-03-1č]. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6728422>

CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2016. Metodika veřejného nakupování: Naplňování principů 3E v praxi veřejného zadávání [PDF]. Praha [cit. 2024-03-14]. Dostupné také z: Metodika_2016_Metodicky-pokyn-CHJ-c-3.pdf (mfcz.cz)

CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2021. Řídící kontrola: Metodický pokyn CHJ č. 19 [PDF]. Praha [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: Metodický pokyn CHJ č. 19 – Řídící kontrola | Ministerstvo financí ČR (mfcz.cz)

Jak mohou občané kontrolovat čerpání rozpočtu obce. Dvs.cz [online]. 2023. Copyright [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6942143>

KADERÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

Kontrola činnosti obce, b. r. UcetniPortal.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=17524>

LOCHMANNOVÁ, A. Veřejná správa: základy veřejné správy. Prostějov: Computer Media, 2020. ISBN 978-80-7402-417-7.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2015. Základní informace. Mfcz.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: https://www.mfcz.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/financni-kontrola/zakladni-informace?fbclid=IwAR0AWZT9-8sV4q00k6w6PVbUlnTnS7YWYtrDmD7s4DyFRaUazFG0ZV1_eQ#4

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2022. Povinnost aplikace principů 3E: Metodický pokyn CHJ č. 23 [PDF]. Praha: Česká republika – Ministerstvo financí [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.mfcz.cz>.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2024. Příspěvek na výkon státní správy [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.prispevekobce.cz/>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2005. Veřejná správa v České republice [PDF]. Praha: Česká republika – Ministerstvo vnitra [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: www.mvcr.cz

NAHODIL, F. Veřejná správa a financování veřejného sektoru. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.

OBECNÍ ÚŘAD LIBČANY, 2023. Historie obce Libčany. Libcany.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.libcany.cz/historie-obce-libcany-2/>

OBECNÍ ÚŘAD LIBČANY, 2023. Základní informace. Libcany.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.libcany.cz/o-obci-libcany/>

Orgány obce a jejich pravomoci, 2022. Poradnaproobce.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.poradnaproobce.cz/komunalni-volby-2022/zastupitel/organy-obce-pravomoci>

POMAHAČ, R. Veřejná správa. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-447-6.

Postup Ministerstva vnitra při kontrole výkonu samostatné působnosti obce, b. r. UcetniPortal.cz[online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=17524>

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2022 [online], 2022. SMO ČR [cit. 2024-04-11]. ISBN 978–80–88375–20–3.

PŮČEK, Milan Jan a Markéta PÁLENÍKOVÁ, 2022. Hospodárnost, efektivnost, účelnost (jako nástroj pro zlepšení a kontroly veřejných financí) [PDF]. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Dostupné také z: <https://www.mfcr.cz>

Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky zahrady u MŠ v Libčanech

Rukověť starosty, 2015. Rokvobci.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/691-prenesena-pusobnost-obci/>

Rukověť starosty, b. r. Rokvobci.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/39-obecni-urad/>

Rukověť starosty, b. r. UcetniPortal.cz[online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z:
<https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/36-zastupitelstvo-%E2%80%93-vrcholny-organ-obce/>

Rukověť starosty: Přenesená působnost, b. r. Rokvobci.cz [online]. [cit. 2024-03-14].
Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/34--prenesena-pusobnost-obce/>

Rukověť starosty: Rozpočet obce, 2015. Rokvobci.cz [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z:
<https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>

SEDLÁČEK, Jan, 2015. Obec a samospráva. Rokvobci.cz [online]. [cit. 2024-03-14].
Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/587-obec-a-samosprava/>

Starosta obce, b. r. UcetniPortal.cz[online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z:
<https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=17524>

Technická zpráva – Studie řešení zahrady u MŠ Libčany

Zadávací dokumentace s krycím listem, položkovým výkazem a rozpočtem

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000. In: Dostupné také z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, 2000. In: Dostupné také z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>

Zápis z kontroly finančního a kontrolního výboru obce Libčany